

STATEMENT OF THE FIFTH BOLOGNA POLICY FORUM Paris, May 25th 2018

We, the Ministers responsible for Higher Education and heads of delegation, institutions and organizations participating in the 5th Bologna Policy Forum, strongly support the continuing value that higher education brings to societies. In an increasingly interconnected and internationalised world higher education and research are central to our future prosperity, peace and progress. Higher education engaging with society is vital at a time when all our societies face challenges ranging from social exclusion, youth unemployment and gender inequality to rising populism, the displacement of peoples, climate change and the very future of our planet. The Bologna Policy Forum in Paris in May 2018 has provided an important opportunity for a multilateral dialogue and exchange of ideas between members of the European Higher Education Area (EHEA), Ministers from other countries and a range of stakeholders.

Higher education has a long tradition of forging international links and there are many examples of productive partnerships between our countries. Higher education institutions and stakeholders are among the key drivers of international cooperation through the mobility of staff and students, international research partnerships, transnational education and collaboration on reaching solutions to global challenges. In this way higher education has provided a strong basis for the crossfertilisation of ideas and good practice that contribute to solving global issues.

The EHEA is an example of the kind of progress that can be made by bringing together a large number of countries acting on a voluntary basis. It has provided a framework and practical tools that have modernised and improved the quality of higher education provision – such as learning outcomes, the diploma supplement, qualifications frameworks, and quality enhancement and assurance. Similar approaches have

ЗАЯВА П'ЯТОГО ФОРУМУ З ПОЛІТИКИ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ

Париж, 25 травня 2018 р.

Ми, Міністри, відповідальні за вищу освіту, і голови делегацій, інституцій та організацій, що беруть участь у 5-му Форумі з політики Болонського процесу, цілковито підтримуємо ту постійну цінність, яку вища освіта несе нашим суспільствам. У все більше взаємозалежному і інтернаціоналізованому світі вища освіта і дослідження є центральними для нашого майбутнього процвітання, миру й прогресу. Зв'язок між вищою освітою і суспільством життєво важливий у часи, коли всі наші суспільства зустрічаються з низкою викликів, від соціальної маргіналізації, безробіття серед молоді та гендерної нерівності до зростання популізму, примусової міграції народів, кліматичних змін і самого майбутнього нашої планети. Форум з політики Болонського процесу в Парижі в травні 2018 року надав важливу можливість багатостороннього діалогу й обміну ідеями між членами Європейського простору вищої освіти (ЄПВО), Міністрами з інших країн та різноманітними стейкхолдерами.

Вища освіта має довгу традицію налагодження міжнародних зв'язків, існує багато прикладів продуктивних партнерств між нашими країнами. Заклади вищої освіти і стейкхолдери є одними з ключових рушіїв міжнародної співпраці через мобільність працівників і студентів, міжнародні дослідницькі партнерства, транснаціональну освіту і співпрацю у досягненні рішень щодо глобальних викликів. Таким чином вища освіта забезпечила міцне підґрунтя для взаємозбагачення ідеями та належної практики, що сприяє вирішенню глобальних проблем.

ЄПВО – це приклад того прогресу, якого можна досягнути, зібравши разом велику кількість країн, що діють на добровільній основі. Він забезпечив рамки та практичні інструменти, що модернізували й покращили якість надання вищої освіти – такі як результати навчання, додаток до диплому, рамки кваліфікацій та покращення й забезпечення якості. Подібні підходи були

been adopted by other regions in South East Asia, Africa, the Mediterranean and Latin America which have all been actively engaged in the development of national or regional integrative instruments, such as quality frameworks, credit transfer systems, and qualifications frameworks, to strengthen quality and facilitate intra-regional recognition and mobility. The ASEM process is an example of a successful transnational cooperation initiative between Asia and Europe as is the Africa-EU partnership which highlights excellent collaboration on both continents.

We believe that the Bologna Policy Forum, supported by Ministers and international organisations, can bring about a more systematic and sustainable level of international cooperation. This cooperation needs to take account of the diversity across our regions, including the different domestic social and political contexts of higher education and its wider geopolitical dimension. It should define realistic ambitions and goals that can be achieved in a spirit of exchange and mutual learning. It is important for those with responsibility for higher education to listen, learn and engage on common issues. These include quality, academic freedom, student participation, social inclusion, the status, the autonomy and the wider role of higher education institutions. The Fifth Bologna Policy Forum has initiated a global policy dialogue focussing on two of these common concerns - social inclusion and the wider civic role of higher education.

Although the percentage of the population attending higher education is growing in most countries, social inclusion and widening access to higher education is still a challenge across the world. Disadvantaged groups, including migrants and refugees, face additional challenges not only to access higher education but also to succeed. The debate therefore about social inclusion is not just about fair access, it also about success in higher education – this includes retention, progression, successful completion and good employability for all our students and graduates.

прийняті іншими регіонами у Південно-Східній Азії, Африці, Середземномор'ї та Латинській Америці, причому всі вони були активно залучені до розвитку національних або регіональних інтеграційних інструментів, таких як рамки якості, кредитно-трансферні системи та рамки кваліфікацій, щоб покращити якість і сприяти регіональному визнанню кваліфікацій і мобільності. Прикладом успішної ініціативи транснаціональної співпраці між Азією і Європою є процес ASEM (форум «Азія-Європа»), а також партнерство Африка-ЄС, що свідчить про чудову співпрацю на обох континентах.

Ми віримо, що Форум з політики Болонського процесу, який підтримують міністри та міжнародні організації, може призвести до більш систематичного та стійкого рівня міжнародної співпраці. Ця співпраця повинна враховувати різноманітність у наших регіонах, включаючи відмінні внутрішні соціальні та політичні контексти вищої освіти та її більш широкий геополітичний вимір. Вона повинна визначати реалістичні амбіції і цілі, яких можна досягнути в дусі обміну та взаємного навчання. Важливо, щоб ті, хто відповідає за вищу освіту, слухали, навчались і займалися спільними проблемами. Це включає якість, академічну свободу, участь студентів, соціальну інклюзію, статус, автономію та ширшу роль закладів вищої освіти. П'ятий Форум з політики Болонського процесу ініціював глобальний політичний діалог, зосереджений на двох із цих спільних завдань – соціальній інклюзії та ширшій громадянській ролі вищої освіти.

Хоча відсоток населення, що намагається здобути вищу освіту, у більшості країн зростає, соціальна інклюзія та розширення доступу до вищої освіти все ще залишаються викликами в світі. Уразливі групи населення, включаючи мігрантів та біженців, стикаються з додатковими викликами не лише щодо доступу до вищої освіти, а й щодо досягнення успіху. Таким чином, дебати про соціальну інклюзію стосуються не лише справедливого доступу, йдеться також про успіх у вищій освіті, що включає збереження (*студентів у програмі – примітка перекладу*), прогрес у навчанні, успішне завершення та гарні можливості

Contemporary social challenges require local, regional and global engagement. Higher education institutions are vitally important in supporting the economies of their locality, region or country. We agree that they can and should play an even stronger social, cultural and leadership role in their communities. In this vital civic role higher education institutions can help to build social cohesion by providing students with values, skills and aptitudes that promote civic participation, social inclusion, sustainability and global citizenship.

We, the Ministers, commit to supporting this ongoing, successful interregional dialogue on issues of common concern amongst policy makers, stakeholder organisations, students, staff and higher education institutions. We propose the establishment of a Global Working Group in the next 2018 -2020 Bologna work programme to take this agenda forward and we invite countries to express their interest to hold high level workshops on a yearly basis to continue the dialogue on social inclusion and the wider role of higher education. We are also committed to continuing to collaborate, to share experience and to identify future goals through joint workshops, conferences and importantly peer learning for innovative answers to our common challenges. In order to further develop international partnerships, we call on higher education institutions to explore all opportunities provided by bilateral actions and multilateral mobility and cooperation programmes, such as the EU-funded Erasmus+ or the Horizon 2020 research programmes, to collaborate on reaching solutions to our common challenges.

працевлаштування для всіх наших студентів і випускників.

Сучасні соціальні виклики вимагають залучення на місцевому, регіональному та глобальному рівнях. Заклади вищої освіти життєво важливі в підтримці економік своєї місцевості, регіону або країни. Ми згодні, що вони можуть і повинні відігравати навіть сильнішу соціальну, культурну та лідерську роль у своїх громадах. У цій життєво важливій громадянській ролі заклади вищої освіти можуть допомогти побудувати соціальну згуртованість, розвиваючи у студентів ціннісні орієнтири, навички та здібності, що сприяють громадянській участі, соціальній інклюзії та глобальному громадянству.

Ми, Міністри, зобов'язуємося підтримувати цей успішний міжрегіональний діалог, що триває, з питань, які викликають спільне занепокоєння серед політиків, організацій стейкхолдерів, студентів, працівників і закладів вищої освіти. Ми пропонуємо створити Глобальну робочу групу в наступній Болонській робочій програмі на 2018-2020 рр., щоб просунути цей порядок денний, і ми запрошуємо країни висловити свою зацікавленість у проведенні семінарів високого рівня на щорічній основі, щоб продовжити діалог із соціальної інклюзії і ширшої ролі вищої освіти. Ми також беремо на себе обов'язок продовжити співпрацювати, ділитися досвідом і визначати майбутні цілі шляхом спільних семінарів, конференцій та, що важливо, взаємного колегіального навчання для інноваційних відповідей на наші спільні виклики. Щоб надалі розвивати міжнародні партнерства, ми закликаємо заклади вищої освіти вивчити всі можливості, що надають двосторонні дії та багатосторонні програми мобільності та співпраці, такі як програми Еразмус+ або Горизонт 2020, що фінансуються ЄС, співпрацювати з досягнення рішень щодо наших спільних викликів.